СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LV. Ч. 299. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, середа, 24-го грудня 1947. No. 299. JERSEY CITY and NEW YORK, Wednesday, December 24, 1947. VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОНОМ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ЗА ШВИДКЕ ВИРІШЕННЯ ДОЛІ СКИТАЛЬНИКІВ ЗБОКУ АМЕРИКИ

Ню Йорк, 22 грудня. — Настрій серед европейських переміщених осіб стає гірший з дня на день і Злучені Держави мусять взятися за швидку акцію, коли хочуть прийти з допомогою мільйонові або й більше скитальників, які опинилися в таборах в Австрії, в Німеччині й Італії — оце заява бувшого комісаря іміграції, Уга Карусі. Він зрезигнував із свойого становища і на доручення президента Трумана поїхав був до Европи, щоб перестудіювати положення скитальників і скласти звіт президентові. Він щойно вернувся кораблем Амеріка й їде до Вашингтону. Карусі сильно обороняє законопроєкт Стратона для допущення 100,000 нових імігрантів річно. „Одначе, коли ми маємо це зробити ,то мусимо перевести це негайно" — твердить Карусі. „Найближчим кроком, який ми мусимо зробити, це ухвалення закону в конгресі". Він надіється конгресової акції в січні по Новім Році. На його думку до Америки треба допустити пересічних скитальників, а не лише таких, що мають вже якесь ремесло в руках. Одначе це треба зробити так, щоб вони не були тягарем для краю. Тому до праці при розселенні повинні станути всі чинники, а це громадські організації, робітничі юнії, торговельні палати, міські й стейтові установи.

ПРЕЗИДЕНТСЬКА КОМІСІЯ ЗА ЗНИЖКУ ЦІН І ЗИСКІВ

Вашингтон. — Президентська Рада Економічних Дорадників у своїм другім річнім звіті кладе натиск на потребу знижки цін продуктів і обниження чистого доходу підприємств ,коли ми маємо спинити інфляцію й наладнати заробітні платні. Економічні недомагання нашої країни мусять бути вирішені вже в наступному році, щоб недопустити до депресії. Щоб осягнути добробут не треба все думати про джаб для кожного, а про збільшення продукції. — Звіт Ради Економічних Дорадників основується на Акті про зайняття з 1946 р.

УРЯДОВА ЛІСТА ОПРИЛЮДНЮЄ 711 СПЕКУЛЯНТІВ

Вашингтон. — Перша ліста спекулянтів, зложена департаментом рільництва, виказує 711 імен. Між ними є лише один чоловік, який має урядову службу, а це Едвин В. Полі, спеціяльний асистент секретаря армії Кенета Рояла. Інші це приватні люди, які спекулювали збіжжям на біржі на підставі сподіваного закупна збіжжя урядом Злучених Держав. Полі каже, що він випродав усе закуплене наперед збіжжя і йому вже не осталося нічого для спекуляції.

ПЛЯНУЮТЬ ЗБІЛЬШИТИ ЧИСЛО ПОДАТКОВИХ ЗВІЛЬНЕНЬ.

Вашингтон. — З огляду на безупинне домагання підвишки платень, департамент скарбу прийшов до висновку, що цьому можна зарадити через збільшення числа податкових звільнень. Тепер звільнені від податку такі одиниці, які не мають приходу у висоті $500, а перших $500 загалом не вимагають податку. Так само коли родина має на утримання когось, хто не заробляє $500 річно, то такий має місце в числі осіб родини. Це має на увазі департамент скарбу і в нових податкових виказах це буде взяте під увагу.

АЙЗЕНГАВЕР ЗАПЕРЕЧУЄ ПОГОЛОСКИ ПРО СВОЮ КАНДИДАТУРУ

Вашингтон. — Ген. Двайт Д. Айзенгавер ще раз заявив, що він не має ніяких політичних аспірацій на 1948 рік. Це ствердив він у листі до Краєвої Ради для Недопущення до Війни у відповідь на запит секретаря цеї організації. Від кількох місяців появилися по цілому краю політичні клюби, які мають на цілі спонукати Айзенгавера до кандидатури на президента в 1948 р. Він уже раз відмовився, коли прийняв становище президента Колюмбійського університету в Ню Йорку.

НОВА КОМЕТА РОЗКОЛЮЄТЬСЯ НА ДВОЄ

Шікаго. — Астрономи університету Шікаго завважили, що нова комета, яка появилася на півдні нашої півкулі 14 грудня, розколюється на двоє. Це викликало сильніше світло комети в дні 18 грудня.

ПРИЇХАЛИ ОСТАННІ ВІДДІЛИ ВІЙСЬКА З ІТАЛІЇ

Ню Йорк. — Після двох з половиною років перебування в Европі по перемозі останні відділи американської армії повернулися домів в понеділок 22 грудня. Вони прибули до причалу на Стейтен Айленд в числі 1,450 вояків і звідси порозїздилися домів, щоб трапити до рідні на Різдво. Є це транспорт, який виїхав з Італії 15 грудня. Комендант ген. Лоренс Джейнс з признанням висловився про уряд де Гаспері і сказав, що Америка має тепер приятеля в повоєнній Італії.

Два рази допоможе, хто зараз допоможе!

ПРИСПІШИТИ ВИСИЛКУ ФОНДІВ ДЛЯ З.У.А.Д.КОМІТЕТУ, БО ВІД ЦЕГО ЗАЛЕЖАТИМЕ ВИСОТА ЗАГАЛЬНОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ ДОПОМОГИ!

Ню Йорк, 23. грудня. — Вчора ввечорі відбулися тут в готелю Волдорф-Асторія наради Американської Заморської Допомоги та Апелю Обєднаних Держав для Дітей (Америкен Оверсіз Ейд енд Юнайвед Нейшенс Аппіл фор Чілдрен) в справі призначеної на місяць лютий загальної збірки допомогових фондів в цілій Америці у висоті 60 мільйонів долярів та відповідного їх розподілу на 22 допомогові державно-визнані організації, що їх було прийнято до цего фонду. До цих організацій належить теж Злучений Укрнаїнський Американський Допомоговий Комітет з осідком у Филаделфії. Справу допомогової акції та завдань і потреб ЗУАДКомітету реферував на вчорашньому переслуханні екзекутивний директор цього Комітету, д-р В. Ґалан, предкладаючи теж подрібний буджет допомогової акції для українських скитальників на 1948 рік. Буджетом охоплена допомогова акція ЗУАДКомітету для українських збігців в Німеччині ($800,000), Австрії ($150,000), Франції ($70,000), Італії ($30,000), Польщі ($30,000) і Чехословаччині ($20,000), як теж адміністраційні та інші видатки, разом на суму $1,275,000. Велику частину цих фондів ЗУАДКомітет старається одержати від загального американського допомогового фонду, для якого і плянується збірку згаданих 60,000,000 долярів. Одначе, висота евентуальної признаної суми з цего американського фонду для ЗУАДКомітету залежатиме у великій мірі від висоти фондів, зібраних самим ЗУАДКомітетом, виказ яких повинен бути предложений ще до кінця біжучого місяця. Тому ЗУАДКомітет звертається з гарячим апелем до всіх українських громад, інституцій, організацій та поодиноких громадян, щоби вони негайно вислали до Комітету зібрані вже на його цілі фонди та зібрали ще нові, бо кожний присланий негайно доляр може евентуально подвоїтись ще загальною американською допомогою. Тут справді „два рази дасть, хто зараз дасть". Сотні тисяч знедолених українських скитальників в голоді і холоді дожидають нашої допомоги. Вона буде подвійна, якщо її вишлете негайно до UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILEDELPHIA 5, PA.

ПАНАМСЬКИЙ КОНГРЕС ВІДКИДАЄ ДОГОВІР ПРО БАЗИ

Пнама, 22. грудня. — Національне зібрання, складене з 51 членів, одноголосно відмовилося ратифікувати договір із Злученими Державами, на підставі якого деякі бази в Панамі мали перейти під управу Злучених Держав на 13 літ. Як причину до відкинення ратифікації подано, що договір противиться засаді рівности, міжнародньому праву й духові міжамериканської оборонної системи. Внаслідок такої опозиції конгресу міністер закордонних справ Фльоренсіо Аросмена Форте зрезигував. Його брат Гармодіо є предсідником конгресу.

„Запорожці за океаном"

КАНАДІЙСЬКА ГАЗЕТА ПРО НОВИХ УКРАЇНСЬКИХ ІМІГРАНТІВ

Монтреал, Канада, 17. грудня. — Канадійська преса вже нераз висловлювалася прихильно про нових українських імігрантів в цій країні. На окрему увагу заслуговує під цим оглядом голос, надрукований як редакційна статтея у вчерашньому „Монтреал Дейлі Стар", під заголовком „Раз молодці" (Аттабой!). В статті дослівно пишеться: Ці українські імігранти-вуглекопи, які в своїй першій подорожі потягом в Канаді були напастовані комуністичними розповсюднювачами летючок і вкінці, маючи цего досить, набили їх та викинули з потягу в Норт Бей, виходило б підходить до цеї справи основно. Вони засвоїли собі техніку, можливо, дещо зашорстку і, правдоподібно, навіть не стисло-законну, але натомість успішну. Коротке і звязке вияснення причин цеї збірної акції, що його подали їх провідники, могли б собі добре запамятати теж інші з нас. „Це не було добре, нам це не подобалось" — є знаменитою відповіддю на комуністичну роботу, посередню, чи безпосередню.

Але ми ще з інших причин віддали б місце в нашій згадці цим невоприбулим. Згідно з твердженнями представника шахти, в якій вони будуть затруднені, вони через цілу дорогу поїздом з Торонта аж до місця призначення, що виносить біля 500 миль, співали свої різдвяні коляди. А це має своє значення. Для більшости з нас було б важко, навіть на саме Різдво, продовжувати безперервно спів пісень, наприклад, відсіль до Віндсору в Онтаріо, і це навіть в поспішному потягу.

Ми не будемо робити дальші висновки щодо цего „гармонійного маратону" і теж не входимо в його вплив на інших подорожних в потягу. Бо навіть повість українських різдвяних колядок може зменшитись продовж понад трьох сот миль. Проте, інші подорожні, якщо вони мусіли це слухати, мали більше зрозуміння, ніж комуністи і довзолили їм співати.

Ми і в майбутньому будемо пильно стежити за розвитком цих новоприбулих. Вони вносять до цеї країни дар самовиявлення, чи то пястуком, чи співочими акордами, що завмірає між нами та потребує оживлення" — кінчає свої міркування „Монтріал Дейлі Стар".

ТАКОГО ЩЕ НЕ БУВАЛО: НА СТАЛІНА ГОЛОСУВАЛО 130%

Лондон, 22. грудня. — Під час вчорашнього голосування до місцевих рад в Російській, Українській, Молдавській, Вірменській і Карело-фінській советський „республіках" Сталін побив всі дотеперішні рекорди, навіть людських можливостей. Перед війною в Советськім Союзі вислід кожного госоcування означувалося числом 99%, або ще 99,99%. Після війни ці висліди „заокруглено" вже до останніх меж людських можливостей і означувано кінцевим числом 100%, як це було останнього року під час виборів до Верховної Ради СССР. Більше вже не могло б бути, бо на 100 уповноважених до голосування може голосувати тільки 100. Але Советський Союз під цим оглядом то справді країна можливих неможливостей, бо наприклад під час вчорашніх виборів до московської міської ради на всіх 1,617 уповноважених до голосування на Сталіна голосувало 2,122 осіб, отже 505 більше, ніж було. У вияснення сказано, що на Сталіна голосували не тільки всі (як один) уповноважені до голосування в його виборчому районі, але там прокрались ще теж 505 виборців з інших районів, бо хотіли віддати свій голос тільки на „великого Сталіна". На виборчих карточках — твердить московська радіовисильня — виборці виписували „хвилюючі вислови любови, вдячности та привітів" для Сталіна. В інших „республіках" вибори відбулися з „великим підйомом" (хайби спробував хто не „піднятися"!) і теж з вислідом 100 і більше процентів.

АМЕРИКАНЦІ ПРИНЕСЛИ ЩАСТЯ І РАДІСТЬ ФРАНЦУЗЬКИМ ДІТЯМ

Париж, 22. грудня. — Американська колонія в Парижі під проводом місцевого американського амбасадора зложила цього року 21,000 долярів та влаштувала день справжнього щастя і радости для понад 5,000 французьких сиріт з усіх захоронок в Парижі. Дітвору зібрано у великому кінотеатрі та роздано щедрі подарунки і опісля тисячі сиротят протягом двох годин стукали ногами, перекидались на кріслах та заходились зі сміху, приглядаючись збиткам „Мікі Мавс" на екрані.

ПІСНІ ПРО АМЕРИКАНСЬКУ ДОПОМОГУ

Відень, 22. грудня. — Америка і американська допомога є сьогодні для більшости, якщо не всіх европейських країн ще єдиним проблеском надії в післявоєнній темряві. Це проявилось між іншим і в тому, що про неї складають пісні, а віденська радіовисильня включила їх тепер в свою постійну програму.

ВІДТЯГАЮТЬ СПРАВУ „ВІЛЬНОЇ ГРЕЦІЇ"

Атени, 22. грудня. В місцевих комуністичних колах заявляють, що заповідженого вже давно „тимчасового уряду Вільної Греції", іменно, спустошених комуністичними партизанами північних районів, не проголошується тому, бо балканські советські сателіти відтягають її визнання та прийняття до „словянського бльоку".

УХВАЛЕНО КОНСТИТУЦІЮ ІТАЛІЙСЬКОЇ РЕСПУБЛИКИ

ЕНРІКО ДЕ НІКОЛЯ ПЕРШИМ ПРЕЗИДЕНТОМ

Рим, 22 грудня. Сьогодні після полудня італійська Конституційна Асамблея прийняла більшістю 453 проти 62 голосів нову конституцію Італійської Республики. Енріко де Ніколя ,який досі мав титул тимчасового президента, був рівночасно проголошений першим президентом республики. Нова конституція, останній проєкт якої прийнято з великим ентузіязмом, увійде в силу з першим днем Нового Року. Церемонія прийняття нової конституції відбулася з великою гідністю і всі партії на цю хвилину були забули свої політичні та партійні розбіжності. Історичному актові оформлення Італійської республики приглядалися численні закордонні дипломати, між ними амбасадор Злучених Держав. Нова конституція проголошує Італію республикою „раз на завжди" і теж засуджує на „вічне вигнання" королівську сімю. На підставі нової конституції Італія буде демократичною республикою „нового типу", з точно визначеними правами і обовязками всіх громадян.

„ТРЕТЯ СИЛА" НА СТОРОЖІ ФРАНЦІЇ

Париж, 22 грудня. Сьогодні у французькому парляменті відбулися дебати над економічними справами країни, під час яких прихильники ген. де Голя гостро атакували премієра Шумана, видвигаючи твердження, що позиція премієра в 1940 році відбирає йому тепер право керувати долею країни. Премієр Шуман у відповіді заявив, що згуртована довкруги нього „Третя Сила", іменно коаліція поміркованих центральних партій, яка однаково поборює лівих і правих екстремістів, стоятиме на сторожі країни і її традиційних вольностей.

МИТНИЙ СОЮЗ МІЖ ФРАНЦІЄЮ ТА ІТАЛІЄЮ

Рим, 22 грудня. Представники французького та італійського урядів підписали сьогодні кінцеве звідомлення, що рекомендує тісний митний союз між обома країнами. В проєкті взято до уваги головно справне діяння Пляну Маршала, хоча в ньому самому про це не згадується.

ЗАПОВІДАЮТЬ ХАРЧОВУ КРІЗУ В НІМЕЧЧИНІ

Франкфурт над Майном, Німеччина, 22 грудня. На весну найблищого року в Німеччині знову заповідається велика харчова кріза, але цим разом вже з вини самих німців. Америка вже майже виконала свою обіцянку доставляти німцям по 300,000 тон збіжжя місячно, натомість німці не потрапили зібрати з власних джерел навіть тих малих контінгентів, які їм було визначено.

ПОЛЯКИ ВИВЧАЮТЬ „ОБЩЕ ПОНЯТНИЙ ЯЗИК"

Варшава, 22 грудня. Польські державні радіовисильні заповіли, що починаючи з наступного тижня вони передаватимуть „уроки" російської мови для цілого населення Польщі.

В АНГЛІЇ ВИСОКІ НАСТРОЇ І ЦІНИ. БЕВИН ОСТЕРІГАЄ СОВЄТІВ.

Лондон, 22 грудня. Акредитовані в Лондоні закордонні кореспонденти стверджують, що передсвяточні настрої лондонців майже такі самі високі, як ціни на товарі. Проте, помітний великий торговельний рух. Міністер Бевин під час одного прийняття остерігав сьогодні Совєтів, щоб вони перестали вести кампанію і саботувати американський допомоговий Плян Маршала в Европі, бо це готово ще більше обернутися проти них самих.

НІМЦІ ВОЛІЮТЬ НАЦІЗМ, НІЖ БОЛЬШЕВИЗМ

Берлін, 22 грудня. Переведена американським військовим управлінням анкета серед німців в американській зоні знову виказує, що німці, якщоб мали вибирати між націзмом і большевизмом, воліли б вже націзм, як „менше зло". 31 до 33 процент воліли б націзм, 2 до 4 процент комунізм а інші думають, що це „все одно".

НОВА „РОБІТНИЧА СИЛА" У ФРАНЦІЇ ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ

Париж, 22 грудня. Після розламу в опанованій комуністами французькій Генеральній Конфедерації Праці, нова протикомуністична робітнича організація „Робітнича Сила" здобуває щораз більші впливи і щораз більше членів. Тоді як понад півтора мільйона робітників відразу відступили від комуністичних провідників, тепер ще біля пів мільйона урядових робітників заповідають своє приступлення до „Робітничої Сили".

ЗАСУДИЛИ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНЦІВ

Краків, Польща, 22 грудня. Місцевий польський суд засудив тут сьогодні на кару смерти 22 німецьких воєнних злочинців, що за Гітлера були командантами та управителями відомого концентраційного табору в Авшвіц. Між засудженими є одна жінка. Інших 17 обвинувачених засуджено на тюрму.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3. 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3. N. J.

„СИЛЬНА ЗБРОЯ"

Як відомо, українці американських країн, зорганізовані в Панамериканській Українській Конференції, внесли до Обєднаних Держав меморандум, яким обвинувачують советську владу в народовбивстві, в вигублюванню цілого українського народу. Про цей советський злочин згадував Український Конгресовий Комітет вже передше в своїх заявах, звернених до вашингтонського уряду, а тим разом обвинувачення виходить від українців з різних американських країн та є звернене до Обєднаних Держав.

Вносячи це меморандул ніхто себе не дурив, щоб його зараз розглядали в Асамблеї Обєднаних Держав як наглу справу, хоч ця проблема є пекучою уже хоч би з огляду на невинне мучеництво мільйонів людей, а властиво цілих народів, малих і великих. Видвигнено цей советський злочин, щоб тим звернути на нього більшу увагу та в надії, що може знайдеться в Обєднаних Державах заступництво якоїсь держави, яке цю справу видвигне теж і на цьому міжнародному форумі. Та склалося так, що ця справа набрала більшої актуальности в Обєднаних Державах тому, що до цеї організації звернулось у цій самій справі теж і литовське посольство, яке у Вашинґтоні ще далі правно репрезентує Литву.

Як відомо, Рузвелт погодився зі Сталіном щодо цього, що Литва, Латвія та Естонія мають відійти до Росії. Тому саме не чути, щоб американський уряд протестував, що Совети загарбали ці країни. Але правда така, що цеї грабежі формально американський уряд не затвердив, зокрема не дав на це згоди американський сенат. З огляду на те, що відносини між Советами і Злученими Державами дуже погіршились, американська дипломатія, як пише филаделфійська польська газета „Ґвязда" з 21 грудня б. р. зорієнувались, що має „сильну зброю" проти Советів, а цею зброєю є Литва, Латвія та Естонія. Тому саме, пише ця газета, так тепер сталось, що „мала Литва взиває Сов. Росію перед Нюрнберзький Суд"...

Чи є так, як пише згаданий часопис, чи ні, є фактом, що литовське меморандум в справі советського народовбивства в Литві має всі дані на те, щоб О. Д. його розглянули. Воно походить від дипломатичного представника, якого Вашинґтон формально визнає, а теж від імені такої держави, в якій до війни не були при владі ніякі „обширники", ні „полковники", чи „диктатори", а „прості люди", тісно звязані з народною масою, з якої вони вийшли. Такі речі тепер заважуть і з тим, як пише згадана газета, мусять рахуватись в Обєднаних Державах, особливо, як „американська дипломатія" буде на це натискати. Часопис цей вірить, що таким шляхом буде можна змусити Совети „без війни" зробити те, чого від них домагаються. Так далеко ми не йдемо, але годимось з тим, що американський уряд має тепер добру нагоду представити світові кремлівський режім у такий самий спосіб, як представлено націстівське варварство на суді в Нюрнберґу. Це тим легше осягнути, що з голосом „малої" Литви" є злучений голос „великої" України, хоч переданий тільки українцями американських країн, бо Україна не має свого справжнього представника, формально визнаного Вашинґтоном. Отже є добра „зброя" вдарити Совети, але не така, яка дораджує з ними торгуватись, бо це був би торг людською кровю...

ЮВІЛЕЙ ЗЛОЧИНУ

30 років шпіонажі, терору, знущань і вбивства; Совети відзначили річницю створення тайної поліції.

Дня 20 грудня ціла советська преса на перших сторінках відзначила тридцятьріччя з дня створення советської тайної поліції, що кілька разів змінила свою назву, але ніколи не змінила своїх злочинних цілей. Було б цілком зайво переповідати історію цеї найбільш злочинної урядової советської організації, перед „подвигами" якої біднуть всі найстрашніші злочини історії разом взяті. ҐПУ, НКВД, МВД, це скорочені назви „ювілята", вже на саму згадку якого кров стинається в жилах кожного „щасливого" раба „соціялістичної" советської країни та відразою проймає кожну вільну людину в світі. Навряд чи людство потрапить ще будьколи змити зі себе ту страшну ганьбу, що на весь людський рід кинула ця організація найпідліших і найжорстокіших людських виродків, за те, що культурний світ ще досі безчинно приглядається, як на його очах та „законно" поповнюється найбільш масові і найбільш огидні злочини над двома сотнями мільйонів людей. Від безупинного шпигування за кожним советським „громадянином" починаючи, через „чорні ворони", найжорстокіші тортури в підземеллях, аж до масових могил та мільйонів рабів на Сибірі — це заслуги большевицької тайної поліції, тридзятьріччя якої Кремль наказав святкувати своїм жертвам.

До цього масового злочину внутрі советських країн долучуються ще також закордоном. Организування пятих колон, шпигунство, скритовбивства, саботажі, всяка підривна робота в кожній країні світу так, або інакше звязана зі советською тайною поліцією, „керованою мудрими вказівками ґеніяльного вождя" Сталіна, як це підкреслює московська партійна „Правда" з нагоди 30-річчя. Колись черговий Нюрнберґ над воєнними злочинцями та злочинцями проти людства відкриє цілу страшну грозу цеї „карательної руки" Кремля, в порівнанні з якою навіть націстське Ґестапо зі своїми бухенвальдами, авсшвіцами, робленням з людей мила, знущанням і мільйонами жертв готово показатися тільки учнем НКВД.

З нагоди цього злочинного ювілею советська преса мимоволі підносить дещо заслону та показує, що криваві подвиги НКВД — МВД з однаковою силою продовжуються і після війни. Та сама комуністична „Правда" підкреслює навіть, що МВД після війни ще більш „блискучо" вивязується зі своїх кривавих завдань внутрі країни і робить це під фірмою „боротьби проти капіталістичних аґентів" та „корупційних елементів" зпоміж советських громадян, які дають себе втягнути в „капіталістичну шпигунську сітку", якою, мовляв, тепер обмотується Советський Союз. „Правда" теж, де цих „корупційних елементів" найбільше шукається, іменно, між вояками советської армії, бувшими полоненими та насильно вивезеними націстами на роботу в Західню Европу. Бо ці „корупційні елементи" побачили в Західній Европі такий „капіталізм", за який кожної хвилини готові проміняти большевицький „соціялізм". Ціла советська преса знову остерігає перед „шпигунами американського імперіялізму", який намагається „морально розложити" советських громадян та „підірвати основи советського господарства і військової сили". Цю „мораль", та господарську і військову „силу" советська пропаганда намагається піднести власне згадкою про тайну поліцію та її 30-річні „подвиги". Про подібне „піднощення моралі" згадується вже не тільки серед українців, але теж цих народів, що їх „визволено" внаслідок останньої війни.

Співпраця християнських церков

Говорити про злуку або обєднання християнських церков стало сьогодні природним явищем. Замітне, що про цю справу говорив уже кількома наворотами д-р Дж. Бромлі Окснам, методиський єпископ в Ню Йорку й давніший предсідник протестантської Федеральної Ради Церков Христа. Зрештою він не відокремлений серед протестантів у своєму бажанні до осягнення ідеалу єдности. Пригадати б лише, що у літку біжучого року відбувся в стейті Пенсилвенії зїзд представників протестантських і східних православних церков, на якому вирішено скликати в Амстердамі вже в наступному році зїзд християнських церков, не злучених з Римом. Про намагання Риму обєднати всіх християн уже й не говоримо, бо це загально відоме.

У часи епохальних подій можливі й епохальні переміни. Про такі переміни можна бодай мріяти і до них змагати, шукаючи за тим, що християнські церкви обєднує, а не видвигаючи постійно того, що їх розєднує, неначе бажаючи утвердити це розєднання на вічні часи. Це відноситься до всіх християнських народів, в тому й до українського народу.

Підо впливом загального змагання до обєднання світу проти руїни, яку несуть большевики, співпраця українських християнських церков є конечна, вже хоч би з огляду на небувале переслідування християнської віри Советами й комуністами в Україні.

Вісті з рядів Української Повстанської Армії сказують, що там іде боротьба не лише під національним, але теж і під релігійним, християнським прапором. Значить, ідеал національної волі став там рівнозвучним з релігійним ідеалом. Обєднання в боротьбі за свободу і визволення довело до обєднання в боротьбі за християнські ідеали. Чи не можна б до цього самого довести й там, де українці живуть на свободі й у мирі?

А так є, що практика тих, що живуть на волі, йде щодо цього в протилежному напрямі. Слушно про це каже еп. Окснам:

„Ми зодного боку голосимо евангелію, яка взиває до єдности, а з другого боку придержуємося такої поведінки, яка нас розєднує. Ми не можемо приєднати світ для Христа, коли наша тактика є тактикою підіздової війни".

Коли говорити про обєднання українців-християн, то згори треба зазначити, що воно можливе лише тоді, коли цьому не противляться ні доктрина, ні канони поодиноких церков. Тільки не треба передчасно пересуджувати справи. „У Бога все можливе, хоч не можливе в людей".

До однієї проповіди після упадку української держави по першій світовій війні взяв проповідник тему: „На руїнах української держави залишилася ще тільки українська церква". Це в тому розумінні, що поневолений український нарід, розчавлений нещастям після упадку держави, почав ставати на ноги, засвоював собі культурні цінності, ставав нацією поруч державних націй світу — при допомозі церкви. Західна Україна була наявним доказом цього. Цей процес рятунку нації можливий нині головно серед українців поза межами України, на скитальщині, а в першу чергу в Америці. Пора мати це на увазі, пора діяти в цьому напрямі.

Микола Чубатий.

Загроза Третьої Світової Війни

Коли буде війна з Советами? Таке питання млоїть мільйони людей за океаном; воно надходить в алярмуючій формі раз-у-раз з Европи в приватних кореспонденціях та в пресових звідомленнях. Европа все ще заалярмована подіями, що відбуваються тепер на терені Франції та Італії. Боєва постава французьких та італійських комуністів робить враження, що зудар поміж світом західної демократії під проводом Америки та поміж комуністичним бльоком держав під проводом Росії вже недалекий. Чи воно так справді є?

Ціллю Кремля, столиці всесвітнього комунізму, є остаточна розправа зі світом західної цивілізації. Думка багатьох американських пацифістів, що ці два світи можуть існувати один поруч другого є оперта на повнім незнанню російського комунізму, що від перших своїх днів поставив своєю ціллю створити всесвітний союз комуністичних республик під проводом Москви. Доктринерство комунізму злилося тут разом з московським месіянізмом, що „Москва всему свету ґалава". Таке переконання Кремля сильно скріпило його успіхи по останній світовій війні, набуті завдяки потурюванню йому демократичних союзників.

„З їдженням зростає апетит", говорить приповідка, яка має стопроцентове застосування до московських большевиків. Їхні нові успіхи та брак рішучого протиставлення збоку демократичних держав переконали Кремль, що час всесвітної комуністичної революції наближається та що справді недалекий вже час, що Москва стане всему світу головою. Такі переконання виповідають нерідко і большевицькі вожаки перед своїми стероризованими масами і перед світовим форумом. Ці переконання Кремля про його призначення вказувати цілому світови нові шляхи з одного боку та здетермінована постава світу західної цивілізації боронити нашу християнську цивілізацію з другого боку, створюють положення, яке веде до зудару тих двох світів на життя та на смерть. До того зудару прийде напевно, якщо далі існуватиме в Москві советська система. Отже могла б вратувати світ від Третьої Світової Війни внутрішня революція в Росії. На це одначе не заноситься та й можливости такої революції є невеликі. Тому саме далі питають, чи скоро прийде до зудару тих двох світів.

Боєва постава французьких та італійських комуністів та охота опанувати владу у Франції зглядно Італії, це тільки приготування Москви до війни, приладжування для себе корисного терену та рівночасно бажання зискати на часі — відсунути зудар зі світом західної демократії ще на кілька літ. Большевики до війни ще не є зовсім підготовані. Нова московська пятилітка, себто плян господарки в Советах на пять повоєнних літ, це перша частина підготовки Советів до війни зі західніми державами. Ця пятилітка має на цілі загоїти рани, завдані Советам німцями, але відбудова не йде під кутом інтересів мирного життя, але найближчої війни.

Україна була у війні найбільше зруйнованою країною, одначе на відбудову України призначив Кремль не головну суму витатків, тільки частину. Львину часть видатків нової пятилітки призначив він на розбудову воєнної індустрії в Азії далеко від західних та полудневих границь, звідки міг би прийти напад західних держав. Кремль ніби то зніс у себе кару смерти з гуманних рацій, а на ділі не розстрілюють тепер людей з тих самих причин, з яких нікого не випускають зі советської Росії. Москва мусить мати якнайбільше невільничої безплатної робучої сили. Кожну дрібку людської сили використовує тепер Москва на приготування до війни. Тому й рештки сили старця там тепер треба витиснути, щоби і ту силу зужити на приготування до зудару зі світом демократії.

Мабуть одна пятилітка для Советів ще замало. Перша має немов загоїти рани, завдані німцями та дати основи під велику советську воєнну індустрію в Азії. Щойно друга має її вповні розвинути та викінчити приготування. Тому можна припускати, що війна для большевиків ще небажана яких 6—8 літ. Є всяка надія, що большевики перед тим часом самі війни не спровокують, а притиснені західними державами готові навіть піти на деякі уступства, не зрікаючись добутих стратегічних позицій.

Такою стреґічною позицією є окупація Австрії, що дає Кремлеві змогу утримувати залоги в цілій середущій Европі, себто дістати випадову браму до Італії та Франції. Звідси ціль Москви — не уступитися з Австрії. Такою самою стратегічною позицією Москви є східна Німеччина з Берліном під советською окупацією. В Німеччині найрадше Кремль хотів би посадити такий самий уряд, як в Польщі чи Чехії, тому в часі конференції Чотирьох в Лондоні Молотов постійно говорив про потребу створити „правдиво демократичний і сцентралізований уряд" для Німеччини. Одначе рівночасно заявляв, що окупація тої вже самостійної Німеччини зі сильним сцентралізованим урядом має тривати ще неозначений час. Не йде отже про замирення світа та Німеччини, тільки про збереження за Москвою тої позиції в середущій Европі, яка уможливила б Москві в слушний час маширувати на захід. Москві треба сидіти в Берліні, над Лабою та у Відні над Дунаєм, щоб тримати середущу Европу у своїх руках.

В західній Европі большевикам потреба постійного клекотіння, щоб не допустити до економічної відбудови тих країн. Господарська відбудова західної Европи по плянові Маршала несе зі собою вдоволення мас, які тим самим стають менше склонними вірити большевицькій пропаганді.

(Докінчення на 3 стор.).

Галина Лащенко.

„ЯСНОВЕЛЬМОЖНИЙ"

Братові Олегові присвячую.

Вовина голова працювала дуже багато. Кожний бо день приносив таку силу цікавих вражінь і стільки викликав нових запитань. Відповіді на них шукав Вова у мами, тата, сестри... Але тато тепер так рідко бував дома, а як і приходив, то такий завжди заклопотаний, що на Вову звертав уваги мало. Мама давала пояснення в тоні спокійному, казала про речі звичайні, і розуміти її було легко. Зате сестра Ляля цілком плутала Вовин світогляд. То оповідала про свою подорож на пароплаві з Євою Секслер, бо саме тоді читала Бічер-Стоу. І як там познайомилась з Томом, добрим, чорним Томом, і як гостювала в замку, де у свого діда живе малий лорд Фаунтлерой.

Вова слухав і тільки один раз відважився запитати:

— „А де я тоді був?"

— „Ти..." Ляля подумала — „Тебе ще тоді не було на світі.

І Вова вірив. І як його було не вірити! Ляля вже велика, має вісім років, а Вова тільки п'ять. Ляля ходить до школи і читає гарні книжки, а часом її відвідують подруги, все такі самі дівчата з кісками, що ввесь час цокотять і дражнять Вову „кавунчиком".

А як мороз прикрасив вікна білими, блискучими зірками і якимись дивними островами, Ляля оповідала Вові, що кожна сніжинка в літі стає квіткою. Це було так гарно, але як воно так робиться, Вова всежтаки не розумів; чи оповідала, як уночі починають рухатися картини, виходять із рам і збираються в залі, де до ранку тягнеться великий баль. І часто крізь сон Вова чув із залі якийсь підозрілий шум... Чи не танцюють там „козачка" оті чубаті запорожці, що висять у тата в кабінеті? А ця пані з шалею вона з острахом дивиться і вдень. Уявляє собі, як уночі вона блукає по кімнатах, а потім сідає за рояль і грає, полискуючи очима, з дивним усміхом на устах.

Ляля казала Вові, що й меблі між собою розмовляють, але тільки тоді, як усі поснуть і їх ніхто не може чути. Шафа говорить старечим, надтріснутим голосом і часто кашляє, стіл рипить, як двірник Яхим, коли по сходах носить їм вугілля, а ліжка пищать тоненькими жіночими голосами, особливо Вовине мале ліжечко: воно нявчить, як котеня. Зате стілець, якому Вова викривив ніжку, нагадує одночасно вояка, що кожної неділі відвідує їх куховарку. Іде і стукає дерев'яною ногою, а говорить тихо і примушено.

Ця зима видалася незвичайна. В місті було неспокійно — виростали й ширились чутки... В домі у них помічалося безладдя: забували вчас обідати, вчас сходитися на вечерю, куховарка вертаючись з базару, голосно на ціле помешкання оповідала новини, які, тількищо почула від людей:

— „Ой, пані, скільки їх там було! Ой лишенько!..."

Мама розводила руками над страшною дорожнечою, а Ляля зовсім перестала вчитися: прийде зі школи і грається, і ніхто їй нічого не казав тепер.

А потім почали стріляти, спочатку здалека, далі ближче... Прибігали налякані сусіди, мама заклопотана ходила по кімнатах, з батьком тихенько про щось радилася... А потім вони переховувались у підвалі, де зібралось також багато інших людей. А десь там над головами наче грім гримів — гуркотіло страшенно, і від того дрижали вікна і христились жінки...

Мама тулила в коліна Вовину голову, а там угорі розривалися нові вибухи, щораз сильніше... страшніше... трусилася ціла будівля. Вова заплакав, а мама його заспокоювала, щось казала... Біля її ніг, схилена на коліна, тремтіла маленька Лялина постать, блищала налякано пара чорних оченят. Хтось відчинив двері... якісь люди приходили... Всі таємно перешіптувались...

А далі у них вже дома: електрики не було — її заступили свічки, і ввечорі по кутках збігалися, купчилися тіні, наче прислухувалися до розмов... А час від часу далітали далекі стріли... По місті почали повзти чутки, одна затемняла другу, а на деревах з'явилися бруньки — символи нового життя. Потекли струмочки, поблискуючи на сонці... Весняний вітер усе далі відганяв темні хмарки...

Тепер до них приходило багато людей, і ввечорі залю обгортали хмари цигаркового диму. Піднесено звучали голоси, перемішувались, наче наростали один на одному. А часто хтонебудь вдаряв на роялі кілька акордів і несподівано вривав.

Ляля знов почала відвідувати школу. Вона давно вже не оповідала Вові про сніжинок, мавок і малу Єву. Уявляла собі, що війна буде довго-довго, Ляля виросте і врятує Україну, як колись у Франції Жанна д'Арк. Буде скакати на коні просто на ворогів, а за нею військо, козаки з чупринами і списами в руках. Тепер їй було нудно без вибухів гармат, що так її хвилювали, тільки все ще боялася входити одна у темну кімнату.

(Кінець буде).

ЩОБ СПОВНИТИ ЯК СЛІД ОБОВЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ТО НЕ ВИСТАРЧИТЬ НАЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СОЮЗУ. БО ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВЯЗКІВ СВІДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ ТАКОЖ ОБОВЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ЦІЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОЇХ ПРИЯТЕЛІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЗНАЙОМИХ.

Д-р Володимир Ґалан.

НА ПРАЦЮ

Злученого Українського Американського Допомогового Комітету

В кількох попередних статтях я старався подати читачам тільки частинну працю ЗУАДК в різних краях Европи, а тепер розкажу про те, як громадянство відгукнулося на цю працю та як поспішило з жертвами.

Хто це ЗУАДК?

Дуже часто стрічаємо в розмовах чи в листах думку, що Допомоговой Комітет це така інституція, яка має робити найрізнороднішу роботу. Треба вислати поміч товаришам в Европі, подаймо їх імена до Комітету.

Треба прийняти нових імігрантів, хай це зробить Комітет.

Треба переселювати скитальців, хай це робить Комітет.

Треба помагати студентам та вченим, хай робить Комітет.

Треба помагати УПА, хай помагає Комітет!

І так без кінця.

Мало хто з тих плянодавців застановляється, хто властиво цей ЗУАДК. Чи має він фонди на ці речі, та чи громадянство зложило ці фонди, щоби Комітет міг виконувати таку працю.

Коли, наприклад, американський конґрес ухвалить якийсь закон, то зараз ухвалює на це фонди, щоби цей закон перевести в життя. У нас ухвалюють резолюції (теж наші закони), але ніхто не клопочеться тим, як їх виконати.

Можливо, це твердження загостре, бо є люди, які розуміють свої обовязки, але тих людей замало. Все ж таки є між нами люди, якими може гордитися наше громадянство. Вони розуміють, що ЗУАДК може виконати тільки те, на що наше громадянство складає жертви.

Тихий Гість в Америці.

Американська дівчина піддала думку, щоби в часі Тенксгівінґ був у кожій сімї Один Тихий Гість, а видатки, злучені з гощенням одної додаткової особи передати на поміч голодуючій Европі. Тим чином сотки тисяч заощадили американці і харчеві пачки йдуть на поміч Европі. На днях і наш Комітет одержав листа та жертву, якою повинна зацікавитись наша громада. Лист з Дітройт:

November 28, 1947.

Gentlemen:

Again this year as in the past our Family decided to forge exchanging gifts and instead we are sending the chek to share our Christmas joy with our suffering brethren ocross the sea. Sincerely

Mr. & Mrs. STEVE CHOMIN
Mr. & Mrs. NIKODEM GOLEJ
Mr. & Mrs. PETER GOLEJ.

В листі залучений чек на суму 30.00 дол. від трьох родин!

Святочні дарунки на Скитальців!

Думка, піднесена родинами п. Хоминів та Ґолеїв, прибирає вже спонтанічний вислів і відчуття в цілій Америці. Олександер Івашко з Маямі, Флорида, засилаючи СТО долярів, пише: „Як бувший член УГАрмії в змаганнях в році 1918-19 засилаю свою жертву через ЗУАДК для братів скитальців УПА., котрі зложили найбільшу жертву за визволення нашої України. Як бувший учасник визвольних змагань найкраще розумію моїх молодих товаришів зброї. Нема найменшого порівнання між моєю жертвою, а жертвою тих молодих героїв, які посвятили свої молоді літа, здоровля та життя за святу справу. Доля пощастила нам, що ми тут у прибраній батьківщині живемо вигідно, в добрі. Тому зробім наш обрахунок совісти і спитаймо, яку ми жертву склали в порівнанні до жертв тих героїв?

Чи можемо глядіти спокійно, як у голоді та холоді живуть наші брати і сестри? Чи треба нам ждати аж на колядників, щоб скласти свою жертву? Коли ми засядемо до багато заставлених столів на Святий Вечір то наші герої може будуть і без куска хліба! Відмовмося від дарунків цього року, та хоч тижневий заробіток перешлімо до ЗУАДК на поміч нашим героям, на поміч нашим скитальцям! Складаю свою жертву та кличу других українців з міста Маямі, Флорида".

Василь Баран, з Филаделфії, засилає $100 на поміч героям УПА та взиває і просить своїх знайомих складати негайні жертви!

Таку саму заяву та стодоларову жертву заслав Відділ Союзу Українок, ч. 49, з Бофало, Н. Й., та Укр. Демократичний Клюб з Асторії, Л. Ай., Н. Й. Десять, двадцять і 50-долярові жертви приходять з різних місць Америки, а всюди одна і та сама думка: **Не ждати до Різдва, складати жертви зараз!**

Забудьмо за дарунки, зложімо дарунок для скитальців!

Американська дівчина, побачивши наші заклики в пресі, прийшла до офісу Комітету в Филаделфії, зложила 20-долярову жертву та зголосилась до **добровільної праці** в офісі, коли позволить на це час вільний від заняття. Ця американська дівчина віддає кожного тижня 5—6 годин праці для Комітету, бо так каже їй її сумління помагати нещасним. Робить вона це без розголосу, не бажаючи навіть проголошення її імені чи жертви.

Чому вони це роблять?

Вони розуміють вагу праці, яку виконує ЗУАДК. Новий імігрант, прибувший зо скитальщини, засилає свою жертву і пише: „Витаючи з радістю усі дотеперішні добрі наміри та осяги ЗУАДК, а особливо морально - правний здобуток при заключенні договору з ІРО, бажаю якнайкращих досягнень у дальших Ваших працях та плянах для добра українських скитальників (о. В. Стебельський, Дженет, Па.).

Вони розуміють, що без належних фондів ЗУАДК не поможе ні скитальцям, ні членам УПА. Тому їх жертви доходять **сто долярів** і до таких жертв вони кличуть своїх знайомих!

Що поможе високопатріотичний вигук „Слава Україні", чи „Слава Героям", коли на ратування цих героїв ціла імігpація не спроможеться на відповідні жертви. Візьмімо один приклад:

На скитальщині живе тепер поверх 600 членів УПА, яким потрібно всего, починаючи від взуття, одягу та харчів і кінчаючи ліками, чи лікарськими операціями. Коли візьмемо тільки один **доляр** денно на вдержання особи, то це булоб 600 долярів кожного дня, або 18,000 дол. місячно. В нашій історії ще не було такого місяця, щоби вся американська імігpація зложила 18,000 долярів за один місяць. А чим допомогти решті наших скитальців? Це зрозуміли наведені вгорі жертводавці!

Для несення дійсної помочі треба вже не долярів, а соток тисяч долярів!

Для несення помочі не треба ждати на збірку, коляду, заклик.

Для дійсного несення помочі треба правдивої **християнської любови і негайної, обильної жертви цілого нашого загалу.**

Коли ми, як віруючі **християни** і американці українського роду дійсно відчуваємо недолю наших братів та хочемо подати їм помічну руку, підім слідом наведених наших громадян та скажім собі:

Цьогорічні Різдвяні дарунки висилаємо негайно на допомогу нашим скитальцям.

Жертви слати до;

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

Загроза Третьої Світової Війни

(Докінчення зі стор. 2-гої)

Відбудова західної Европи робить з тих держав теж силу, яка стане на випадок конфлікту виразно проти Москви.

Іншими словами відбудована Франція, Італія, Західна Німеччина та Англія це сильний вал першої оборони проти московського наступу на захід. Це розуміють добре большевики, тому стараються за всяку ціну знищити Плян Маршала. Обновлений комуністичний інтернаціонал (Комінформ) сказав це ясно та без закривання, що плян Маршала мусить бути зірваний при помочі місцевих італійських та французьких комуністів-квіслінґів. Та збоку Совєтів мабуть війни ще не буде яких 6—8 літ, навіть коли б їх намір знищення Пляну Маршала не вдався.

Та до війни треба теж другої сторони. Західні держави теж до війни неприготовані. Непораненою вийшла з війни тільки Америка і вона мабуть була б в силі нині сама розгромити большевиків, одначе вона не могла б рахувати на поміч Франції, Італії та Англії, які економічно винищені, а їх промисл щойно зачинає відбудовуватися. Плян Маршала подуманий на чотири роки мав би ці країни привести до нормального стану. Значиться, що й демократичним державам треба ще яких чотири роки спокою, щоб стати корисним союзником Америки.

А за той час..(За той час буде вестися боротьба тактична поміж світом комунізму та світом демократії, передовсім за політичне опанування Італії, Німеччини та Франції. Саме це змагання Москви та Вашинґтону за політичне опанування тих держав в Европі та Китаю й Кореї в Азії це дуже небезпечний період, серед якого можуть зайти непередвиджені провокації та зачіпки. Америка своєю духовою структурою неспосібна зачати превенційну війну проти Совєтів, одначе спровокована готова боронити своєї позиції.

Багато теж залежати буде від темпераменту та індивідуальности майбутнього президента Америки, Буде це особа спокійної вдачі та склонна до уступства, то ця обставина теж може відсунути конфлікт на рік, два. Стане президентом Америки людина здетермінованої вдачі та далекоглядна, так конфлікт може приспішитися. Всеж таки оминути того світового зудару новому поколінню ледви удасться. Стоїмо перед зморою нової світової війни.

ВІД НОВОГО РОКУ ПІДВИЩАТЬ ТЕЛЕФОНІЧНІ ОПЛАТИ В НЮ ДЖЕРЗІ.

У Ню Джерзі прийдуть підвищені телефонічні оплати з днем 1. січня 1948 р., як це оприлюднює Ню Джерзі Телефон Бел Компані. Водночас оприлюднила ця компанія змодернізування і упрощення обслуги.

Свого часу появилася оповістка, що підприємство Ню Джерзі Бел Телефон Компані внесло прохання до стейтової Комісії Прилюдних Ужиточностей за підвишку оплат на $16,152,000, щоб можна покрити кошти обслуги і направок. Та Рада Прилюдних Ужиточностей признала підвишку лише на $10,515,000. Є це перша підвишка від 1925 р., отже впродовж 22 років.

Нові оплати діляться на 8 груп, залежно від числа телефонів в якійсь місцевості. У першій групі є такі місцевості, які мають 2,000 телефонів, а в останній такі, що мають 160,000 чи більше.

У новім налажденні 5-центові оплати будуть втримані лише на малу віддаль між Джерзі Сити й Гобокен, а в інших околицях будуть створені зони з відповідною підвишкою оплат. Там, де досі були оплати по 5 ц., вони будуть підвищені на дальших 5. ц. аж до віддалі 45 миль. Поза те буде підвишка на 10 ц. Їх будуть платити нові абоненти і такі, що перший раз уживають чотире-партійних телефонів або на сільських просторах. Компанія пояснює цю новість тим, що новітні бизнесові вимоги тепер збільшені й потребують більшої віддалі.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"

З нормалізацією поштових звязків між Америкою та европейським континентом, Редакція і Адміністрація „Свободи" одержують від українців з европейських країн щораз більше листів в найрізноматніших справах, які часто не мають нічого спільного ані з редакцією ані з адміністрацією часопису. Не маючи прямо фізичної можности відповідати на ці всі листи окремо, Редакція і Адміністрація „Свободи" подають до відома:

1. Всі листи, переслані на адресу „Свободи" в справах, які не належать до її компетенції, чи засягу її діяння, відсилається до тих установ і комітетів, які заторкненими в листі справами займаються. Тут належать насамеред справи розшуків рідних, допомоги, інтервенції і т. п. Ці листи пересилається звичайно Допомоговому Комітетові у Филаделфії, не даючи на них відповіді. Тому що таке посередництво забирає багато часу і вимагає окремої праці, в інтересі всіх авторів таких листів є висилати їх найрадше відразу по призначенні: Листи в допомогових справах та в справі розшуків пересилати на адресу: United Ukrainian American Refief Committee, P O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa. (U. S. A.). В політичних справах писати до: Ukrainian Congress Committee of America, P. O. Box 721, Church St. Annex, New York 8, N. Y.

2 Редакція не звертає, ані не веде переписки на тему пересланих, але незамовлених і невикористаних газетних матеріялів, статей, кореспонденцій і т. п. Не звертається теж використаних рукописів.

3. Усіх тих, які зголошуються на постійних співробітників, чи кореспондентів, Редакція зберігає в своєму реєстрі, але не веде з ними переписки, якщо не думає з пороблених пропозицій користати.

4. Прохається не висилати документів, ані вартісних паперів; Редакція і Адміністрація не перебирають за них відповідальности.

5. Адміністрація не перебирає зобовязань за переслані, але незамовлені книжки, журнали і т. п. Часто трапляється, що европейські видавництва самі надсилають книжки, виставляючи рівночасно рахунок. За незамовлені книжки Адміністрація не платить готівкою., як теж не звертає їх, з огляду на кошта пересилки. Надіслані вже в той спосіб книжки проголошено в газеті до прдоажі і рахунок за них буде вирівняний тільки якщо і вміру того, як книжки будуть продані. При цьому треба додати, що зазначена на европейських виданнях ціна не стоїть в жодній пропорції до місцевого книжкового ринку.

6. Переслані оказійні числа, чи для обміну — полагоджується звичайним порядком.

7. Адміністрація не веде переписки і не відповідає на листи в справах, які до неї не належать.

8. Справи Редакції і Адміністрації „Свободи" прохається вважати за дві окремі справи, і полагоджувати їх окремими листами, або бодай окремими картками в одному листі. Це відноситься теж і до місцевої переписки.

Редакція і Адміністрація „Свободи" полагодили досі сотні і тисячі листів з Европи теж в справах, які до них не належать, не жаліючи на це ані труду ані гроша, якщо це було необхідне. Проте, це не можливо продовжувати на довшу мету, тимбільше при відносно наладнаних вже поштових звязках між американським і европейським континентами та при чіткому визначенні завдань і засягу діяння редакцій та поодиноких громадських допомогових і політичних Комітетів. Виселка листа на правильну адресу до одного, чи другого Комітету, дає теж більшу запоруку на його полагодження.

Усім авторам листів з Европи пригадується, щоби чітко і виразно писали свої адреси, найрадше друкованими літерами.

Редакція і Адміністрація „Свободи".

ЧИ ВИ ВЖЕ ВПИСАЛИ СВОЇХ ДІТЕЙ ДО У. Н. СОЮЗУ? КОЛИ НІ, ВПИШІТЬ СЕЙЧАС'

Спосіб поборювання дискримінації

Місто Ґери, в стейті Індіяна, може здатися на перший погляд тільки звичайним, сірим містом — одним з соток подібних промислових, американських міст. Проте, як приглянутися ближче, можна помітити ще дещо іншого. Населення цього міста — роджені в чужих країнах і „тутешні" чорні і білі — уявляє з себе мішанину різних рас і народностей, з яких творився американський нарід. Проблеми міста є проблемами цілої країни. Одною з тих проблем, яку населення міста Ґері намагається розвязати, цікавиться такох ціла країна: Проблема ця: як забезпечити демократію для всіх, без огляду на расу, вірування, чи національне походження. Завдання не легке, як то виявилося в часі недавного шкільного страйку в Ґері. Стався він на початку цього шкільного року тому, що згідно з новим розпорядженням шкільного уряду, 38 малих нігерських дітей переведено до перших кляс школи Амерсон, до якої перед тим ходили тільки білі діти.

Після нового розпорядження всі школярі мали ходити до школи в тій дільниці, де мешкали. Раніше це торкалося тільки білих дітей, бо чорні мали відвідувати тільки деякі школи, в інших дільницях. Ці „особливі привілеї" фактично відокремлювали нігерських дітей в школах, до яких не ходили діти білих. Нове розпорядження — що тепер торкається дітей початкових шкіл, а пізніше має поширитися на гай-скул — було викликане страйком року 1946 в Фребел Гай Скул. Провідники того страйку, як рівнож і ціла громада, мали з того добру науку про демократію.

У Фребел Гай Скул вчаться діти, що походять з яких 50 національних груп. Можна було б сподіватися, що власне там є добрий приклад американської демократії. Проте чимало родичів ,а також і самих школярів, почували ніби на них дивляться інші як на „чужинців". Коли ж в 1946 році до цеї школи мали перевести групу нігерських дітей (бо не було для них місця в їх школі), вони вважали цей крок дальшим доказом дискримінації проти американців чужинецького роду. Такому поясненню справи сприяли також попередні пляни перевести тих нігерських дітей до школи Емерсон. Але деякі родичі дітей тої школи старалися, аби не допустити до того, та аби нігерських школярів послати до школи Фребел. Їм в цьому „пощастило". Страйк в школі Фребел виявив також ворожнечу, що існувала в тій бідній дільниці, де мешкають білі чужинці і нігри.

На кількох зборах, на яких були присутні провідники страйку та представники нігерських дітей, обговорювали існуючі непорозміуння та ворожнечу. Зрештою прийшли до порозуміння в демократичний спосіб. Страйк відкликано, а провідники страйку видали заяву, в якій закликали шкільний уряд скінчити раз на все дискримінацію на основі раси, вірування, чи національного походження у всіх школах міста Ґери. Після докладного підготовлення, шкільний уряд оголосив про нове розпорядження, що мало на меті закріплення тої демократичної засади ще минулого року та почав підготовляти громаду, школярів та родичів до зміни. Коли на початку цього шкільного року вводилося нове розпорядження, більшість студентів Емерсон школи виступила на страйк. Доносили, що багато з тих страйкуючих школярів були примушені до того своїми родичами; інші залишилися дома, бо боялися іти до школи, або їх родичі боялися за них і не пустили до школи.

Шкільний уряд заявив негайно, що нове розпорядження залишається дійсним надалі. Цю постанову підтримали громадські організації, робітничі та релігійні групи, „Анселм Форум" — що заступає багато національних та релігійних груп міста Ґери — Торговельна Палата, Товариство Адвокатів, Комітет Американських Ветеранів та організація Прогресивних Громадян Америки. Управитель школи Емерсон звернувся з закликом до школярів та родичів (які заклали страйковий комітет), але це не помогло. Тоді шкільний уряд загрозив родичам на основі нового закону в стейті Індияна проти дискримінації та поширення ненависти, а також на основі закону проти стримання дітей від школи. Один з родичів був арештований, інші дістали судові поклики.

На кінці другого тижня навчання в школі відбувалося нормально, було по страйку. Коли заклик до розуму і сумління не поміг, поміг один арешт та загроза інших.

Боротьба проти дискримінації в Ґери не скінчилася фактично перемогою, але додержавши примусово постанову проти дискримінації в школах, шкільна влада тим самим усунула відокремлення школярів і дала їм змогу здобувати демократичне виховання й освіту та стати ліпшими американцями, ніж досі були деякі з їх родичів.

Загальна Рада.

З ЖИТТЯ ГРОМАД і ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Віднова Музичної Школи.

Ще від часу, коли існувала Українська Музична Консерваторія після першої війни під управою проф. Р. Придаткевича й проф. М. Гайворонського; а після того Українська Діточа Орхестра самого проф. Гайворонського, українська громада в Ню Йорку не спромоглася на дальші спроби втримання музичної школи. Вилім у цьому занепаді зробили оо. Василіяни, при церкві св. Юрія. Вони дали для школи приміщення в забудованні під ч. 33 при Іст 7-мій вулиці зібрали в ній понад 30 дітей. До науки заангажовано першокласну силу, і, як показується, справа йде вперед. Число учеників та учениць зростає, а школу перебрало під свою опіку Товариство Родичів оцих учнів, що записали до школи своїх дітей.

Про поступ в науці свідчать два прилюдні виступи учнів цеї школи, один на дохід сиротинця в Филаделфії з гарною критикою місцевої преси, а другий в Ню Йорку. Для дальшого вишколу спосібних початкуючих дітей Товариство уфундувало 4 стипендії. Деякі свідомі громадяни, які мали музичні інструменти з давніших часів, подарували їх школі і так причинилися до зросту числа учнів, бо, що правда, тепер музичні інструменти дуже дорогі, а це спиняє науку серед незасібних дітей.

Треба надіятися, що громада радо прийде послухати Різдвяного Концерту цеї Музичної Школи в суботу, 27. грудня, в Авдиторії Школи св. Юрія при Шостій вулиці.

С. Ковальчук,
голова Товариства Родичів Музичної Школи.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ".

ВИЛІМЕНТИК, КОНН.

На скитальників.

Наша парафія в Сейлем справляла 30. листопада „запусти", на які прибуло досить гостей, коли зважити, що наша громада мала. При обіді підписаний попросив гостей зложити лепту для допомоги нашим братам і сестрам на скитальщині. Були два противники, але їх крик нічого не вдіяв, бо чесні люди їх не слухали, зложивши $23, які відіслано до Зл. У. А. Д. Комітету в Филаделфії. Збірку перевели В. Гірчиця і Н. Лулик. Жертвували по $5: Василь Гірчиця, Петро Шайда; Михайло Кучій $4; по $2: Михайло Фльорко, Стефан Кінчик; по $1: Никола Лулик, Іван Січенько, Марія Ґураль, Михаїл Ґалуба, Ярина Чорнобай. — Разом $23.00.

В. Гірчиця.

—o—

КЛІВЛЕНД, О.

З хрестин на скитальників.

Дня 22. листопада відбулися у п. Стахурів хрестини. Присутні гості за ініціятивою пані М. Олексюк, пожертвували $23 на скитальців. Жертви зложили по $5: І. Тарнавський, М. Волянський і Р. Стахур; по $2: М. Олексик, М. Олексик, В. Жук, І. Оленюк.

Гроші переслано до ЗУАД Комітету у Филаделфії.

Присутний.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

—o—

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Бр. св. О. Николая, від. 369, повідомляє всіх своїх членів і члениць, що **річні збори** відбудуться в суботу, 27-го грудня, в гали зерковній, в год. 6:30 ввечір. Просимо всіх членів явитися хоч раз на рік на збори. Контрольна комісія дасть звіт за 6 місяців і будуть інші справи. Кожний член повинен принести свої місячні вкладки. — Уряд

ШИКАГО, ІЛЛ. — Річні збори Тов. ім. Д. Вітовського, від. 301, відбудуться в неділю, 28. грудня, в год. 12. вполудне, в галі укр. прав. церкви св. Володимира при Оклей і Кортез. Кожний член повинен обовязково явитись на збори, бо буде вибір уряду і інші важні справи до полагодження. — Т. Кушинський, предс.; В. С. Риза, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Збори Бр. св. О. Николая, від. 106, відбудуться в неділю, 28. грудня, в годині 12. вполудне, в Домі Відділів У. Н. Союзу, 843 Н. Вестерн Еве. Просимо всіх членів і члениць прийти на збори. Довгуючі члени старайтеся вирівнати залеглі довги до кінця цего року. Прошу членів нашого відділу, коли маєте діти або кревних чи знайомих, а бажаєте, щоб вони були членами У. Н. Союзу, повідомість мене на зборах, а я дуже радо піду до вашого дому і впишу їх в члени. — За уряд: Й. Коцовський, предс.; М. Попіль, кас.; Г. Дацьків, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. У. Н. Союзу, від. 292, подає до відома всім свої мчленам, що **річні збори** відбудуться в неділю, 28. грудня, в годині 2. пополудні, в гали У. Н. Дому, 4655 Мартін ул. На ці збори обовязково повинні прийти всі члени, як женщини так і мужчини, а особливо молодь має дуже важні справи до обдумання. Буде звіт уряду і контр. комісії за цілий рік, вибір уряду на 1498 рік та внески і ухвали. По зборах хто схоче може заплатити на 1948 рік. — Уряд: І. Форись, предс.; І. Андрусивич, кас.; П. Кізел, секр.

ГЕМПСТЕД, Н. Й. — Укр. Зап. Січ, від. 327, повідомляє членів і члениць, що **річні збори** відбудуться в неділю, 28. грудня, в годині 4. пополудні, в гали парохіяльній, 709 Фронт ул. Просимо членів і члениць прийти на ці збори, бо будуть важні справи до полагодження. Контр. комісія дасть звіт за останніх 6 місяців і буде вибір уряду на 1948 рік. Неприявний член буде покараний згідно зо статутом. Члени, котрі ще не вписали своїх дітей до Союзу, повинні вписати їх на цих зборах. — За уряд: І. Душейчук, предс.; Т. Багрій, кас.; М. Кирич, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Повідомляємо, що **річчі виборчі збори** Тов. Дністер, від. 361, відбудуться в суботу, 27. грудня, в церковній гали, 28 Іст 7. вул., точно в год. 8. ввечір. Просимо всіх членів і члениць прийти на ці збори і вибрати уряд на 1948 рік. — За уряд: М .Малетич, предс.; Н. Левкович, кас.; П. Кучма, фін. секр.; С. Левко, рек. секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 372, відбудутьcя в суботу, 27. грудня, в годині 7. ввечір, в домі 122 Ліберти ул. Просимо всіх членів і члениць прийти хоч раз на рік, бо маємо багато справ до полагодження і буде вибір уряду на 1948 рік. Довгуючі члени повинні вирівнатеи свої довги. — І. Головка, предс.; В. Реновець, кас.; Й. Ярема, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Укр. Тов. Запорозька Січ, від. 117, повідомляє всіх членів, що **річні збори** відбудуться в суботу, 27. грудня, в годині 8. ввечір, в парохіяльнім домі, 33 Іст 7. вул. Просимо всіх членів прийти, бо є важні справи до полагодження. Буде річний звіт і вибір уряду на 1948 рік. — Уряд.

НЮ ЙОРК(Н. Й. — Подаємо до відома членам Бр. св. Володимира, від. 130, що **річні збори** відбудуться в суботу, 27. грудня, в годині 8. ввечір ,під ч. 33 Іст 7 вул. Обовязково всі члени мають явитись. Буде звіт урядників з цілого року, вибір уряду на 1948 рік і інші важні справи до рішення. — За уряд: Й. Марків, предс.; М. Кравчук, кас.; К. Коваль, фін. секр.; І .Серединський, рек. секр.

НЮ КЕСЛ, ПА. — Тов. ім. Івана Франка, від. 74, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 28. грудня, в годині 10-тій, в галі укр. правосл. церкви. Уряд просить усіх членів прийти на ці річні збори, бо маємо важні справи до рішення. — J. Kuch, сикр.

ДО ЧИТАЧІВ СВОБОДИ

Коли зміняєте свою адресу, а Ви є ЧЛЕНОМ У. Н. Союзу, то подайте число відділу. А коли Ви є передплатником, то це при зміні адреси зазначіть.

Подані нам так інформації прискорять зміну адреси без проволоки.

Адм. Свободи.

ПОШУКУВАННЯ

ІВАН МАКАР

з села Дзвіначи Долішних, повіт Сянік, виїхав у 1925 р. до Аргентини. Пошукує його наймолодша дочка

АННА ЙОГАСЬ МАКАР

Прошу зголоситися на адресу:
MICHAEL BURNEY,
Totowa Rd., R. D. 2, Paterson, N. J. U. S. A.

HEALTH HINTS

("Health Hints" is a regular contribution to this paper by The Medical Society of New Jersey. Questions should be addressed to the Office of the Society, 315 West State Street, Trenton 8, N. J.)

THE CHRISTMAS SEAL

FEW of us realize, as we fix those little Christmas Seals to our gifts and greeting cards at Christmas time, what a history this little seal has had, and what important work our Christmas Seal pennies are going to do in the year ahead.

Thirty years ago, when the great popular movement against tuberculosis was just getting under way, tuberculosis ranked as the first cause of death. People spoke of tuberculosis as the "White Plague" and it was truthfully called "The Captain of the Men of Death." In fact, the annual death rate from this one disease in 1914 was over 150 per 100,000 of the population in New Jersey. Today the rate in our state is about 40, and tuberculosis has fallen to seventh place in the list of causes of death throughout the United States.

Of course, this impressive progress is the result of many causes. Not only has modern medical science learned how to treat tuberculosis more effectively, but through the wide use of x-ray and skin tests, we are far better able to find tuberculosis in its earliest stages, when there is every hope of arresting the disease and curing the patient.

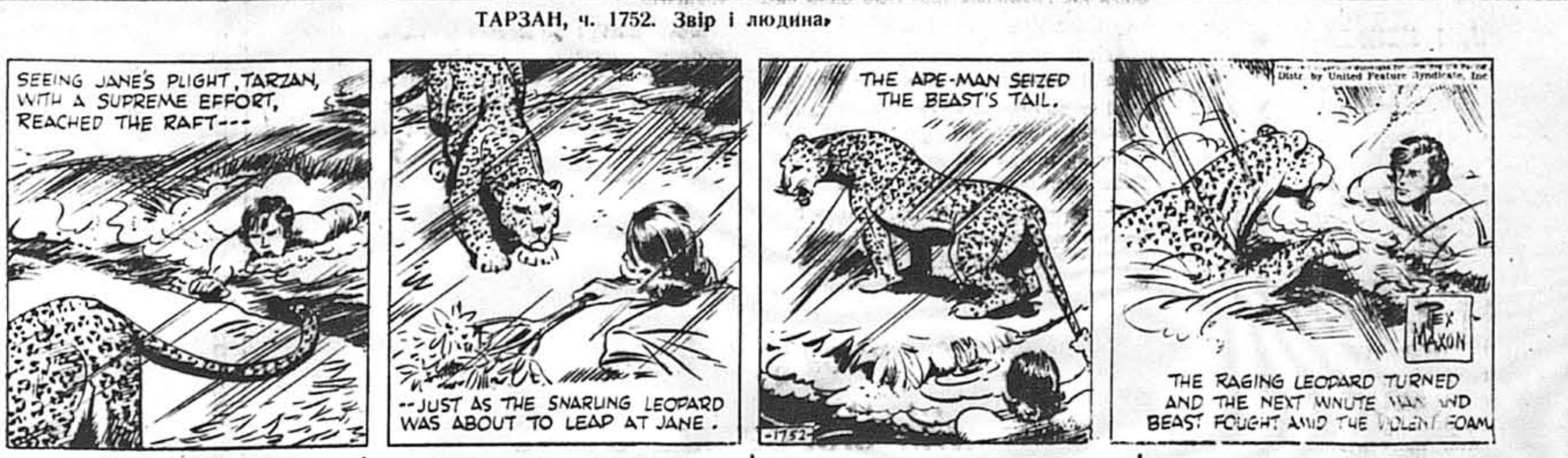
Then too, most people are living in a cleaner, more wholesome environment today. The science of nutrition, the development of better feeding standards for children, the provision of more facilities for outdoor play and recreation, all contribute to a sturdier physical development that will help us resist infection by the tubercle bacillus.

Perhaps the greatest factor in bringing tuberculosis under control is the long history of cooperative planning and public education that has been financed by the Christmas Seal. For this little seal represents people working. It supports the efforts of thousands of people—doctors, nurses, case workers and just plain civilians—who meet and plan and work together throughout the year. They are carrying forward the fight against tuberculosis in every town and village in America.

The Christmas Seal pays for direct personal service and for rehabilitating and finding new jobs for patients who are recovering from tuberculosis. It helps reeducate these patients, if necessary, to fit them for jobs better suited to their physical handicap. It buys food and milk sometimes, for the children of tuberculous fathers and mothers. It finances x-ray surveys of industrial or other groups to find and isolate the early cases. It pays for countless educational messages by radio, pamphlet or newspaper, to give us the facts about tuberculosis that will help all of us first, to avoid tuberculosis, and second, to handle it intelligently and hopefully, if tuberculosis should invade our family circle.

Christmas Seals give us all an opportunity to share in a winning fight. Let's do our part by buying and using Christmas Seals.

ТАРЗАН, ч. 1752. Звір і людина.

Тарзан побачив положення Джени і серед найвищої натуги дістався до сплаву...

...саме в хвилині, коли леопард приготовлявся до скоку на Джену.

Малпочоловік вхопив звірюку за хвіст.

Розлючений леопард звернувся в сторону Тарзана і тоді людина й звірина стали розюшені до бою.